

[Karl Møller]

ved at give politikerne skylden herfor. Også forsvarsudvalgets formand, hr. Palle Simonsen, siger den 12. september til den samme avis, at der må påregnes betydelige udgiftstigninger ved et kommende forlig.

Der er ikke noget nyt under solen, hvad denne situation og fremgangsmåde angår. Den kendte amerikanske senator William Fulbright har glimrende karakteriseret det således:

»Det er det samme ritual, der gentager sig, hver gang tiden nærmer sig, hvor militærbudgettet skal forhandles. Da tager militærfolkene fat på at forklare, at vi er svage, at vor flåde er svag, at vi i militær henseende befinder os i den dårligst tænkelige situation og derfor må have flere penge.«

I den forbindelse er det vigtigt at sige, at det både er i politikernes og i befolkningens interesse, at vi allerede nu får at vide, i hvilken størrelsesorden man har tænkt at honorere de militære krav, og hvordan man vil skaffe pengene. Skal det ske efter den nye amerikanske opskrift, som lader de svageste i samfundet betale, eller skal pengene hentes hjem over øget brandskatning?

I en artikel i Hærens Årsskrift 1978 konkluderer forsvarsministeren sine betragtninger derhen, at det ikke mere er hverken hensigtsmæssigt eller rationelt at lovfastsætte forsvarets forskellige styrkemål, som det er sket^o til dato. Det er principielt et vigtigt spørgsmål at få løst. Skal det være generalerne eller politikerne, der fremover skal føre forsvarspolitik?

Den samme debat kører i Vesttyskland, og her har den socialdemokratiske forsvarsminister, Hans Apel, som jo normalt ikke er nogen fredsdue, haft mod og mandshjerte til at slå fast, at det i hvert fald ikke skal være generalerne. Det medførte som bekendt den vesttyske forsvarschefs, Harald Wusts, afgang.

I sin videste konsekvens vil denne ændrede opgavefordeling, som forsvarsministeren åbenbart ønsker, ifølge Weekendavisen den 22. december betyde, at politikernes eneste opgave fremover bliver at bevilge penge, mens generalerne selv skal fastlægge forsvarspolitikens konkrete indhold. Så er vi efter vores mening på vej mod den militære stat i staten, som en anden berømt amerikaner, nemlig general Eisenhower, advarede imod i sin afskedstale i 1961 om det såkaldte

militærindustrielle kompleks' farlighed og selvforstærkende virkning. Er det i den retning, forsvarsministerens tanker går? Og hvordan ser de menige socialdemokrater og de øvrige forsvarsforligspartier herpå?

En tredje vigtig ting, som jeg også vil pege på, er den kendsgerning, at statsministeren jo har sagt ja til NATOs langtidforsvarsprogram, selv om man havde betænkeligheder, hvad vi udmærket forstår, og det også er en kendsgerning, at man er i fuldt sving med at indrette Danmarks militære sikkerhedspolitik efter programmet.

Som forsvarschef Knud Jørgensen ifølge Berlingske Tidende den 9. november siger, bliver den vigtigste opgave i 1980'erne at opbygge mulighed for at modtage NATO-forstærkninger i en krise- eller krigssituation. I den forbindelse er det vigtigt at få slået fast, hvordan og hvornår disse forstærkninger skal ankomme, og hvordan den såkaldt kritiske indledende fase, som man taler om, nærmere skal defineres. Hvilken krisesituation er der tale om? Er det, når Danmarks interesser er truet, eller eksempelvis når USAs interesser – som efterhånden har det svært mange steder på Jorden – bliver truet et eller andet sted?

Er det i øvrigt rigtigt, som Berlingske Tidende kan meddele den 26. december ved at citere en medarbejder ved, hvad der bliver betegnet som Pentagons uofficielle talerør, Aviation Week & Space Technology, at man specielt har udpeget de berygtede læderhalse fra Vietnam som forstærkningstrupper til Danmark og Norge? Hvor store kontingenter marineinfanteri er der tale om? Skal der som i Norge ved Tromsø bygges kaserne til indkvartering, når de kommer? Og hvad vil det i det hele taget koste at bygge de depoter til ammunition, brændstof og tungt materiel, der er tale om, og hvor hurtigt skal det op at stå? I Europas centralregion skal tingene være på plads inden 1982. Er det samme tilfældet her, vil vi godt spørge. Den amerikanske general Partain har jo for nylig været her for at se på egnede lokaliteter. Hvor skal depoterne egentlig placeres, og skal der eksempelvis eksproprieres jord hertil?

Der er en anden ting i denne forbindelse. Lovgivningen er ved at blive tilpasset for den civile skibsfarts vedkommende. Hvornår kommer turen til den civile luftfart, og har Politiken ret, når de den 20. maj 1978 citerer